

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K. za pol leta 12 K. za četrt leta 6 K. in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nčv.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

„Veselični odsek Narodnega doma v Sv. Ivanu pri Trstu“ vabi na

otvoritveno slavnost v nedeljo dne 7. t. m.

RAZPORED:

1. Od 11. predpoludne do 1. popoldne promenadni koncert na vrtu starega doma.
2. Ob 1. popoldne skupni obed v dvorani novega doma.
3. Ob 4. uri popoldne začetek ljudske veselice.

Vstopnina k veselici 20 nčv. (40 st.). Obed stane 1.20 glđ. (2.40 K.) brez vina. Za banket je še 20 mest prostih.

Nil de nobis sine nobis.

Madjari so neizprosni v zahtevanju. Duvalizem, ki jim je prinesel državo s čisto madjarsko upravo — ta duvalizem hočejo — glasom madjarskih novin — izvesti sedaj do skrajnih konsekvence, to je: tudi v zadnjem zavetišču nekdanje skupne monarhije — v armadi.

Madjarski listi javljajo namreč, da je že izdelana nova zastava za skupno vojsko. Na jedni strani bo naslikan angelj, ki vzdiguje avstrijski grb. Na drugi strani pa bo grb ogrski.

Na zastavi bi prišel torej do izraza princip duvalizma, tistega razcepjenja monarhije, ki se je izvršilo v ta namen, da ubija Slovane v monarhiji. Zato niso Slovani nikdar priznali duvalizma in ga ne pripoznajo nikdar. Dosledno temu bodo vedno z vsemi močmi pobijali vsako krepitveno in širjenje duvalizma.

Skupna armada — to je še jedino znamenje naših združenih moči. V armadi stoji pod skupno zastavo vsi deli — razkosani in razmetani sicer na vse strani — naše nekdanje slovensko-hrvatske države! Naše starodavno slovensko-hrvatsko kraljevstvo je imelo sicer prvotno svojo armado, svojo zastavo in svoj grb. Ko so pridružili našo slovensko-hrvatsko vojsko k skupni vojski monarhije, storili so to proti volji našega naroda. Zato je dolžnost pravih narodnih poslancev, da ob vsaki priliki reklamirajo in zahtevajo, da se vspostavijo naše narodne pravice in svobode. S tem, da nastopijo naši poslanci z vsemi močmi proti temu, da bi se izvajala znamenja duvalizma tudi na zastavi naše skupne armade — s tem ne le da ne bodo branili sedanjega stanja, ki je škodljivo naši

PODLISTEK.

Razpršeni listi.

Iz mojega dnevnika. — Slavko Vilinsky.

Da, tudi jaz se moram ločiti od teh dragih krajev in zopet se treba vrniti k napornemu delu v mestu. Pa saj meni bi ne bilo težko slovo od milih krajev! Ali spomini prihajajo k meni — spomini na ločitev lansko in mi prinašajo v srce žalost in tugo.

Ravno leto je od tega. Jasno se spominjam, kakor da je bilo sinoči, svojega sestanka z Julijo. Bila je s teto svojo, grófico W., v bližnjem letovišču in tako sva se seznanila.

Ah, čemu, Julija, ste morala križati poti najinega življenja... čemu?... Čemu sva se morala srečati? Čemu je morala že ob prvem srečanju vsklikati v najinih srcih ljubezen mogočna kakor smrt, globoka kakor prepad, ki naju je ločil že tedaj?... Jaz sem videl prepad med nama, sem videl neemožnost najine ljubezni, a Vi, Julija, Vi,

narodnosti, ampak preprečijo, da se nam narod še bolj ne razcepi ter se nam s tem ne prinese še večja narodna škoda.

Dežele naše slovensko-hrvatske države niso bile z mečem osvojene za monarhijo Habsburgov, ampak naš narod je iz lastne volje in na zakonitem zboru izvolil Habsburžane za svoje kralje in vladarje proti temu, da mu isti slovesno prisežejo, da bodo varovali in čuvali vse narodne pravice. A med temi pravicami se nahaja na prvem mestu ona, da bodo varovali celokupnost našega kraljevstva ter mu razširjali meje. Naš narod je dosedaj zvesto držal, kar je obljubil svojemu kralju. Dogodki iz raznih dob pa kažejo, kako so se našemu narodu jemale pravice, kako so se trgale posamične dežele od skupnega kraljevstva in kako se je konečno naša domovina po duvalizmu razdelila na dva dela in izročila na milost in nemilost Madjarom in Nemeem.

V teh besedah ni zapisana samo nevarnost, ampak naravnost vsa nesreča našega naroda. Ta zavest mora prešiniti vse stanove, pa vzdigniti ves narod na odpor proti duvalizmu. V prvi vrsti morajo stati na straži izvoljeni poslanci, pa brezobzirno in z vso odločnostjo pokazati na pristojnem mestu, da si Slovenci in Hrvatje ne puščajo več jemati nobene pravice! In ako bi kdo hotel držati naš narod v sužnjosti, tedaj naj zagrmje povsodi besede dalmatinskega poslanca Borčića: *Rajši smrt, nego sužnjost!*

Kakor trde madjarski listi, je že sklenjena stvar, da se znaki duvalizma postavijo na zastavo skupne armade. A proti tej zahtevi. Madjarov postavimo tudi mi svoj odpor do skrajnosti! Zbornica poslancev ima pravico določiti prispevke za vojsko in tudi število novincev. Ob tej priliki bo čas, da naši poslanci obravnajo z državnimi ministri, ki s ena tako nečuvna način igrajo z usodo našega naroda!

Proti namerovani novi zastavi armade zadoni iz srede našega naroda jednodušen glas: *Non possumus!* (Nočemo!)

Nil de nobis sine nobis!

Dogodki na Hrvatskem.

Državni zbor.

V večerajšnji seji poslanske zbornice vršila se razprava o nujnem predlogu poslanca Borčića, Biankinija in drugov glede dogodkov na Hrvatskem. Nujni predlog zahteva od ministerskega predsednika, naj pove prave razloge, radi katerih je preprečil avdienco jugoslovanskih poslancev pri cesarju,

tega niste morda opazili, niste umeli krutosti življenja, ki naju ločuje in je naju ločila že tedaj, ob najinem prvem srečanju.

Saj se še spominjate, Julija, bilo je nekega septembarskega dne. Popoldne je bilo, na nebu so se srečavali oni rumenkasti jesenski oblaki, ki nosijo v naša srca mehko melanholijo in nam bude v njem neko slutujo o nečem žalostnem, temnem, morda o smrti...

In tisto popoldne sem se prišel jaz posloviti od Vas in od tetke Vaše. Srčno, skoraj z materinsko ljubeznijo se je poslavljala Vaša teta in se mi zahvaljevala za družbo, ki sem jo delal Vama tu in tam. A vse drugačno je bilo slovo z Vami. Tako nekam čudno mi je bilo, ko ste mi dali roko. Nekaj časa je ta trepetala v moji roki, gledali ste mi v oči globoko, kakor že nikdar prej. In potem ste zašepetali hitro, skoraj prestrašeno: »Zvečer ob sedmih Vas pričakujem ob kapelici na razpotju«. Pobelneli ste, lahko se priklonili in jaz sem odšel...

Zvečer ob sedmih... sem slišal Vaš glasek in meni je postajalo ob tem v duši težko... tako težko... »Čemu naj grem?

pozivlja vlado, naj uvede preiskavo o izgrelih v Ljubljani in naj takoj naznani zbornici izid te preiskave. Slednič zahteva predlog, naj se avstrijska vlada takoj sporazume z ogrsko vlado v ta namen, da se bo od hrvatskih oblasti spoštovala pisemska tajnost.

Nujnost predloga je utemeljeval poslanec Borčić, ki je oestro napadal ministerskega predsednika, ker je jugoslovanskim poslancem preprečil pot do cesarja. Govornik se je pritoževal na tem, da se v Avstriji vedno podpira nemško nadvlado. Krivičnost vlade nasproti slovaškim narodom je glavni vzrok negotovega položaja države in boja, ki ga zastopniki raznih slovanskih narodov bijejo proti vladi. Dokler ne bo toliko tostran, kolikor onstran Litve rešeno slovansko vprašanje v smislu pravice in prava, do tedaj ne bo v državi ne reda ne miru.

Govornik je zahteval, da Hrvati ne uamerujejo provzročiti konflikta med obema državnima polovicama. Hrvati niso nasproti ogrskemu narodu, marveč le ogrskemu vladnemu sistemu, a ne stremijo za tem, da bi se pretrgala vez, ki že stoletja spaja oba naroda. Ako se bodo izpolnjevali zakoni in ustavne pravice Hrvatov, bo red takoj zopet vspostavljen; sicer — to naj si zapomnijo naši statisti — hrvatski narod raje umre, nego bi roboval. (Burna pohvala.)

Ministerski predsednik pl. Koerber je na to izjavil, da se vlada nikoli ne bo postavljala med krono in narode, kadar bodo v igri notranje stvari in se bodo spoštovala ustavna določila. Vedno pa bo povzdigovala svoj glas, kadar se bo hotelo umeševati v stvari Ogrske, kakor se je to dogodilo, ko so hoteli hrvatski poslanci priti v avdienco k cesarju. Vlada tudi ne bo zahtevala od Ogrske, naj opusti kršenje pisemske tajnosti, ker bi le vzbujalo nezaupnost, ako se bi tostranska vlada hotela umeševati v notranje stvari Ogrske. Pač pa je vlada pripravljena sporočiti zbornici o izidu preiskave o izgrelih v Ljubljani. Govornik je nadalje izrekel priznanje slovanskim narodom v Avstriji, ker ostajajo mirni in je hvalil jugoslovanske poslance radi objave znanega manifesta nekaterih dalmatinskih poslancev, ki so svarili pred izgreli.

Poslanec Biankini in Herold sta povdarjala pravice hrvatskega naroda do obračanja na krono in grajala vlado, ki je preprečila avdienco.

Dr. Heroldov veliki in ostri govor je napravil glok utis. Herold je rekel, da je Koerber danes nastopil veliko svojo retirado. Koerber se glede Hrvatske vedno postavlja na stališče, da se v translitivanske zadeve ne sme vtikati. Madjari pa se vedno vtikajo v

sem se vprašal, »morda zato, da vsekam tam neozdravljive rane Vašemu in svojemu sreju?

Morda zato, da Vam vzamem srečo Vaših srečnih, mladostozornih dni, da postanem tat Vašega srčnega miru...? Ne, ne, Julija. Ne pridem. Jaz nočem postati morilec Vaše sreče, nočem potepati Vaših rož, nočem uničiti Vaših idealov.

A zopet sem slišal Vaš glas, tresoč se in tako proseči, naj pridem. In ako ne pridem, kakšna žalost in tuga Vam napolni srce! In Vi, Julija, ki sem Vas ljubil iz vse duše, Vi bi me smatrali za brezsrčnega človeka in bi morda plakali zapuščeni, zastoj čakaje ob beli kapelici na razpotju...

S takimi morečimi mislimi sem nevede in nehoté zašel v gozd. Dan se je nagibal k večeru in tam za gosto-obraščenimi gorami je umiralo zlato solnce. Vse je bilo tiho po gozdu; le vitke smerke in resni bori so tu in tam zašumevali nad menoj, kakor da bi se pogovarjali med seboj.

Hodil sem več časa po gozdu in mislil misli naračne, nejasne, težke kakor noč, ki je legala na zemljo. Vzburil sem se iz njih

cialitivanske zadeve. Tako so storili, ko je šlo za fundamentalne člene, tako so storili, ko je šlo za jezikovne naredbe in o raznih prilikah. Koerberjevo postopanje glede zaprosene avdience hrvatskih poslancev pri cesarju je bilo neustavno in protimonarhično. Uradniško ministerstvo sploh ni poklicani posredovalec med krono in med narodi. Karar krona potrebuje narode, najde vedno pot do njih, ko pa narodi iščejo krono, se jim pot zapira. Madjari so se vedno borili proti tiranom in zato bi ne smeli sedaj kljubovati Hrvatom, ko se ti trudijo, da bi se iznebili krutega tirana. Herold je izjavil, da bodo Čehi hodili roko v roki s Hrvati in podpirali z vsemi močmi njih opravičeni boj.

Socijalist Pernerstorfer je izjavil, da bodo socijalistični poslanci glasovali za nujnost, ali se nočejo udeležiti razprave, ker menijo, da se avstrijska vlada ne more umeševati v ogrske zadeve. Govornik je vskliknil, da se mu gnjusi gledati, kako močan narod plazi pred krono (odobravanje socijalistov). Čemu vedno barantate s krono? — vprašal je govornik, obrnjen proti Hrvatom. — Saj ste velik narod in vsled tega morali bi bolj gledati na narodno dostojnost. In vi, ki se tožite radi nevhvaležnosti onega, katerega ste večkrat spravili iz zadrege, niste mar čitali nesmrtnega Schillerjevega izreka: »Kaj hvaležnosti pričakujete od habsburške hiše?« Zaupajte v svojo lastno moč in s tem si pridobite naše simpatije.

Po govoru posl. Pernerstorferja bila je razprava zaključena in je bil glavnim govornikom izvoljen posl. Biankini.

O glasovanju za nujnost Borčićevega nujnega predloga so za nujnost prvega dela (naj dr. Koerber pove, zakaj ni cesar vsprejel v avdienci jugoslovanskih poslancev) glasovali samo jugoslovanski poslanci in Mladočehi in je bila nujnost odklonjena. Socijalisti so se vzdržali glasovanja o tej točki, ker so s tem hoteli pokazati, da obsojajo postopanje jugoslovanskih poslancev, ki so hoteli pred cesarja.

Nujnost drugega dela Borčićevega predloga, ki zahteva, naj se takoj zbornici sporoči o izidu preiskave o izgrelih v Ljubljani, bila je soglasno vsprejeta.

Nujnost tretjega dela, glede varovanja pisemske tajnosti na Hrvatskem, bila je odklonjena, ker so zanjo glasovali le Jugoslovani, Čehi, socijalisti in Italijani.

Na to je zbornica soglasno vsprejela tudi meritum drugega dela Borčićevega nujnega predloga.

* * *

še le, ko se mi je zablížala naproti kapelica ob razpotju. Zdrzil sem se in pogledal na uro, ki je kazala že sedem.

Naslonil sem se ob deblo kostanja, ki je vspenjal svoje veje nad tiho kapelico. V glavi mi je bilo težko, v sreju mračno in moje oči so zrle nestrpno tja po poti, od koder ste imeli priti Vi Julija.

Nisem dolgo čakal in že se je prikazala na ovinku Vaša vitka postava. Zdela se mi je, ko ste se približali, da ste jako blede in v Vašem pozdravu je drhtelo nekaj kakor pričakovanje prikrito in komaj izraženo.

»Vaše roke so tako mrzle...« ste mi dejali, ko sva se pozdravila.

Da, mrtvaško-mrzle so morale biti, in tudi v meni je bilo vse mrtvo, vse uničeno tisti trenutek pod težo, ki mi jo je usoda naložila.

»Julija, ljubezen najina je brez upov; ne smeva, ne moreva se ljubiti. Najini poti sta se samo za hip dotaknili kakor dva oblaka sredi neba. In poti najini se oddaljujeta in voditi bogve kam... Ne srečati se nikdar več, da-si ostane o tem strto morje sreče do konca dni.« (Pride še.)

Prošnja do gospodov v držav-
nem zboru. — »Slovenskemu Narodu«
pišejo:

Razmere na Hrvatskem postale so take,
da je groz. Ni dovolj, da odpirajo pri-
vatna pisma ter zaplenjajo brzojavke,
sedaj se je pričelo strogo paziti na trgov-
ska pisma, ki prihajajo iz Kranjske na
Hrvatsko. Slavnemu uredništvu »Slovenskega
Naroda« prikladam pismo neke veletrgovine
iz Notranjske. Le-ta ima trgovinsko zvezo
s Hrvatsko. Iz pisma je razvidno, da Hrvat-
ski odjemalci dobivajo pač robo, račun pa
kar izginjajo na hrvatskih poštah. Z ogorče-
njem piše trgovec: »To so razmere, ki tr-
govcu mnogo škodujejo, pa tudi mu dajejo
nepotrebnih opravil.« — Gospode državne
poslance opozarjam na te — posebno za
trgovce — usodepolne nedostatke in jih pro-
simo, naj se v drž. zboru z vsemi močmi za
to stvar zavzamejo.

Iz Zagreba nam je dopisal te dni
prijatelj našega lista eno številko »Hrvat-
skega prava« ter pridodal sledeče pisemce:

Evo vam številko »Hrvatskega prava«,
ki vas utegne zanimati. »Obzora« tudi danes
niso mogli izdati. Dvanajst orožnikov, štirje
stražarji, en viši stražar in več policijskih
agentov, s policijskim uradnikom na čelu, so
zaseli upravništvo in uredništvo »Obzora«.
Vse dovodne ulice so zaprli. Niti abonentom
po hišah ni možno dostavljati lista. Glavni
uredniki lista so v ječah.

Po vsem tem si lahko sami ustvarite
sodbo o položaju in o sistemu, ki si ne ve
več drugače pomagati, nego s takim na-
siljem.

Iz Kaštelov v Dalmaciji nam
poročajo: Tudi pri nas je prišlo do ganljivih
manifestacij sočutja do bratov onkraj Vele-
bita. Tudi tu je zavladalo veliko razburjenje
radi dogodkov na Hrvatskem vsled krutega
madjaronskega sistema na Hrvatskem.

Veliko razburjenje je bilo izlasti oni
dan, ko so aretirali tukajšnjega trgovca
Slavka Vuletina. Ta trgovec se je brzojavnim
potom pogajal z neko dunajsko tvrdko radi
nabave 10.000 pušek in 10.000 revolverjev
ter streljiva.

To je dalo povod, da so poslali semkaj
poštnega komisarja (menda iz Zadra), a od
politične oblasti iz Spleta sta prišla semkaj
okrajni glavar in en komisar.

Takoj zjutraj so zaslišavali stranke; po-
tem pa so odšli na poštni urad, kjer so vse
preiskali. Na večer pa so aretirali Slavka
Vuletina in ga odveli v ječo v Spljet. Na-
čelnik poštnega urada in uradnik Kačič sta
suspendirana od službe. Došla sta že druga
dva uradnika, ki ju nadomestujeta.

Tu smo zelo radovedni, kakov konec
vzame ta za sedaj še temna afeta.

Kaj vse in kako se dementi-
tira! Vse novinstvo — in tudi »Edinost« —
je pisalo, kako junaški in rodoljubno je na-
stopala baronica Ožegović povodom teh do-
godkov. Kmalu na to so banu udane in
žaljivi tudi vnanje novine proglašale ta po-
ročila neresničnimi. In tudi baron Metel
Ožegović, predstojnik v Sisku, je priobčil v
časopisih izjavo, s katero je zanikal, da bi
bila baronica Ožegović na čelu demon-
strantov.

Vsled teh dementijev je bil seveda
vnanji svet uverjen, da so lagali listi, ki so
pisali o pogumnem nastopanju baronice Ož-
gović. Ta slučaj — ako bi bil dementi opravi-
vičen — bi moral zavajati javnost v domne-
vanje, da so sploh vsa poročila v banu ne-
prijaznih listih istotako neosnovana.

No, močnost takega krivega domnevanja
je preprečila baronica Ožegović sama in s
tem, da je v »Obzoru« odgovorila svo-
jemu bratu, da njegov dementi ni
opravičen.

Dunajski »Information« pišejo
iz Zagreba, da namerja ban Khuen Heder-
vary tudi za Zagreb in okolico proglasiti
naglo sodbo, ali se ne more odločiti, ker
potem bi se tudi sabor ne mogel sestati v
Zagrebu. S koncem junija pa poteče prora-
čunski provizorij. Na vsak način — pravi
dopisnik — pa so dogodki o Binkošnih po-
kazali v jako vznemirljivi luči tisti »nič«, o
katerem je zatrjal ban, da bo »v treh dneh
pri kraju«. Demonstracije so se mogle razviti
do takih dimenzij le tako, da je vse meščan-
stvo simpatiziralo z demonstranti. Čim več
aretovanj se dogaja, tem večje je ogorčenje v

občinstvu. Vsaki od zaprtih, ali onih, k
imajo pričakovati, da jih zapro, ima svoje
sorodnike in prijatelje in tako se število
ogorčenih postoterja. Še tega bi manjkalo,
da bi streljali v množice, kakor svetujejo
nekateri prijatelji bana Khuenta. Če se to
zgodí, potem naj ban kar hitro porabi prvi
vlak, ki ga odvede v Hedervar, ker sicer se
mu utegne dogoditi kaj prav človeškega. Te
dni bo imela vladna »narodna stranka« po-
svetovanja, kako jej bo postopati v predsto-
ječem zasedanju. Ti bodo žalostno kislí obrazi,
ki se snidejo na reševanje bana Khuenta He-
dervaryja.

Prve dni t. m. pristal je v Milni, v
Dalmaciji parnik ogrsko-hrvatske parobrodne
družbe »Budapest«, ki je vozil iz Kotora na
Reko. O prihodu parnika bila je na obrežju
velika množica ljudstva, ki je zahtevala, naj
se na parniku sname ogrska poštna zastava,
kar pa kapitan parnika ni hotel storiti.
Množica je na to začela metati kamenje na
parnik, vsled česar je kapitan zaukazal takoj
odpluti. Ker kapitan tudi potem, ko je za-
pustil pristanišče, ni dal sneti ogrske poštno
zastave (kakor je običaj), smatrala je množica
to za izzivanje in zapretila, da drugič zažge
parnik, ako se prikaže v luki.

Iz Reke poročajo, da so se v hrvatskem
primorju zopet začeli ponavljati nemiri. Sne-
majo se povsod se silo ogrski grbi in tržejo
brzojavne žice. Posl. Barčić se je povrnil na
Reko z Ogulina, kamor je šel posredovat na
korist tamošnjim aretirancem, ki so iz nje-
govega volilnega okraja. V tamošnjih ječah
je zaprtih 174 oseb, med njimi 69 žensk in
nekatero so celo noseče oziroma so morale
pustiti doma svoje dojenčke.

Politični pregled.

V Trstu, 6. junija 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslan-
cev. — Takoj po otvoritvi seje spominjal
se je predsednik, grof Vetter umrlega
poslanca, barona Haackelberga. — Med do-
šliimi spisi bil je nujni predlog posl. Bor-
čiča in Biankinija, glede dogodkov
na Hrvatskem. (O tem nujnem predlogu go-
vorimo v rubriki »Dogodki na Hrvatskem«.)

Nadalje interpelacija posl. Polesi-
nija glede zlobnih poškodovanj vinogradov
v Istri, in slednjič interpelacija posl. Šu-
steršiča glede krivega in za slovensko
bivalstvo težko žaljivega uradnega
poročila o izgredih v Ljuljani.

Posl. Choc stavil je na predsednika
vprašanje glede postopanja nadvojvode Frana
Ferdinanda v dunajskem zabavišču »Benetke
na Dunaju«.

Nadvojvoda Fran Ferdinand zahteval je
namreč od nekega pevskega zbora, ki se
producira v omenjenem zabavišču, naj za-
poje Čebe zasramujočo nemško pesem »Ser-
vus Březina«. Ko so pevci odpeli to pesem
je nadvojv. živahno ploskal. Tako postopanje av-
strijskega prestolonaslednika, dejal je govornik,
pomeni izzivanje in direktno zasramo-
vanje češkega naroda. Mi vemo, kako se mo-
tijo tisti, ki zatrjujejo, da je prestolonasled-
nik prijatelj češkemu narodu in vemo tudi,
da nismo zaslužili, da habsburška dinastija
tako z nami postopa. Ne pričakujemo nič
dobrega o prestolonasledniku, ki bi se ime-
noval Fran ali Ferdinand in toliko manj od
prestolonaslednika, ki se imenuje Fran in
Ferdinand.

Pozivljam toraj predsednika, naj naprosi
ministerskega predsednika, da graja postopa-
nje nadvojvode Frana Ferdinanda v »Be-
netkah na Dunaju«.

Predsednik je potem pozval govornika
na red.

Posl. Fressl: Pozovite na red raje
prestolonaslednika, da se bo dostojaje ob-
našal!

Ministerski predsednik je na to odgo-
varjal na različne interpelacije in med dru-
gimi tudi na ono posl. Dersehata radi izgre-
dov v Ljubljani: Dejal je, da je sedaj kon-
statirano, da se je oddal en strel proti nemški
kazini: našla da se je luknja, katero je na-
pravila kroglja. Vest, da so se oddali še
drugi trije strelí, ni resnična. Tekom izgre-
dov je bilo aretiranih več oseb; proti 7 iz-
med njih je bila uvedena sodna preiskava, ki
še sedaj traja.

Na to je zbornica zapričela razpravo o
nujnem predlogu posl. Borčiča, Biankinija in
tovarišev. (Glej »Dogodki na Hrvatskem«.)
Prihodnja seja bo v torek.

Avstrija in Ogrska. Predvčeršnjim
se je bila sešla avstrijska kvotna deputacija
v sejo, da se izreče o razmerju med pri-
spevki, ki jih imati dajati obe državni polo-
vici za skupne potrebe. In v tej seji se je
večina avstrijske deputacije vendar vspela do
nečesa, kar kaže vsaj na nekoliko mero —
odločnosti.

Odklonila je namreč predlog poročevalca
Schwegla — tega kranjsko-nemškega barona
in prijatelja dr. Koerberja, naj se kvota
določi za dobo 6 let; vsprejela je pa predlog
grofa Zedtwitza, da se dosedanja kvota po-
daljša le za eno leto.

Tega sklepa večine naše kvotne depu-
tacije si ni možno tolmačiti drugače, nego za
opomin na madjarsko adreso v zmislu, da so
minoli tisti časi, ko smo v Avstriji iz golega
strahu, da bi moglo priti do gospodarskega
ločenja med obema državnima polovicama,
resignirano vsprejemali vsako breme, vsako
kvotno razmerje, pa bilo še tako neugodno
za nas.

Praktičnih posledic sicer ne bo imelo to
glasovanje. Ker to je gotovo, da ne naš ne
ogrski parlament ne reši kvotnega vprašanja
do konca junija in potem se zgodi zopet, da
krona določi kvoto za prihodnje leto. Ali
— kakor rečeno — sklep avstrijske kvotne
deputacije je vendar moralne vrednosti kakor
opomin, da se ne bojimo več tako
madjarskih groženj. In ravno na
račun te naše bojznosti je pisati največji del
dosedanje ogrske nenasitnosti nasproti naši
polovici.

Ali sklep večine avstrijske kvotne depu-
tacije pomenja precejšnjo nezgodo tudi za g.
Koerberja. Saj je bil njegov posebni zaupnik,
baron Schwegel, ki je pogorel se svojim
predlogom za določanje kvote za dobo 6 let.
In da je baron Schwegel sam čutil, da je
doživel poraz, priča dejstvo, da je mislil
odložiti čast referenta. In če nam ne zado-
šča ta okolnost, nam pa morajo bolestan
vskliki v »Neue Freie Presse« — tej pri-
jateljici Koerberjevi — vzeti sleherni dvom,
na tem, da tudi vladni krogi britko občutijo
večkrat rečeni sklep avstrijske kvotne depu-
tacije. »Neue Freie Presse« meni v strahu,
da se utegnemo kar naenkrat videti zaple-
tene v boje, ki vihrajo v ogrskem parla-
mentu in da utegne kamenje, s katerim se
obmetajo stranke na Ogrskem, leteti tudi v
našo deželo. Dunajski list govori o učinkih
krize duvalizma, grozeče, da pretrese
monarhijo.

Hudo je moralo biti dunajskemu listu,
ko je pisal te besede. Saj so bili krogi, katerim
je »N. F. P.« glasilo, ki so v svojem egoizmu
ustvarili duvalizem in s tem povzročili krizo, ki
grozi sedaj, da pretrese monarhijo. Duvalizem
doživlja svoj pol. in gospodarski polom. Sedaj je
izjavila celó avstrijska kvotna deputacija, da
nima več zaupanja vanj. Mi občutimo kakor
neko zadoščenje. Slovani smo vsikdar videli
v izvedenju duvalizma nesrečo za monarhijo.
In vidimo danes bolj nego kedaj. Slovani si
lahko perejo roko in — ostanejo dosledni
v svojem nasprotstvu do duvalizma! Izvolite
čitati naš današnji članek!

Na Nemškem se bližajo volitve v
državni zbor. Iste prično dne 16. t. m. Vo-
lilno gibanje se vrši v znamenju cepljenja in
razsula v strankah. V javnosti ni opažati
nikacega posebnega vznemirjenja. Celó kato-
liški centum in sicer toli izborna discipli-
nirana socijalna demokracija ne kaže tiste
konzistence in skladnosti kakor sicer. Tudi
v socijalni demokraciji se kažejo razpoke.
Izlasti med voditeljema Singerjem in Voll-
marjem ni popolnega soglasja v nazorih ob
vprašanju obnovenja trgovinskih pogodb.

Tržaške vesti.

Jutri vsi k sv. Ivanu! Za skupni obed
so se že prijavili vsi narodni zastopniki oko-
lice. Na veselici bodo sodelovali godba in
pevci. Na večer se bodo prižigali umetni
ognji. Tudi za »petosrbno« mladino bo pre-
skrbnjeno v dvorani.

Zanimanje za to slavnost je veliko. Kjer-
koli se shajajo Slovenci iz Trsta in okolice,
povsod se razgovarjajo veselo o otvoritvi sve-
toivanskega »Narodnega Doma«. »Ali pojdeš
tudi ti na veselico v Sv. Ivan — kje se naj-
demo? — O, pridi gotovo, imeli se bomo
dobro!«, taki pogovori se čujejo sedaj pov-
sod. In prav je, da vlada med našim nar-
dom tako zanimanje! Svetoivančani so zidali
sebi in nam diven Dom. Že dosedaj smo
tako radi hiteli k Sv. Ivanu, med one naše
vrle slovenske korenjake. Saj smo znali, da

je tam trdnjava tržaških Slovencev. Sedaj
bomo pa imeli tudi tam svoje ognjišča. In
prvič se zberemo okoli njega v velikem kolu
ob otvoritvi na jutranjo nedeljo. Na svidenje
— na svidenje tržaški Slovenci!

Pozor! Jutri popoldne ob 4. uri priredi
jugoslovanska socijalnodemokratska stranka
v Nabrežini javen shod, ki naj bo manife-
stacija radi dogodkov na Hrvatskem. Na shod
so vabljeni vsi Slovenci brez ozira na poli-
tično mišljenje.

Izredno odlikovanje. »Nov. Vremja«
piše, da je g. dr. Ljudevit Jenko,
velezaslužni predsednik ljubljanskega »Ru-
škega krožka«, od »Slavjanskavo vospomaga
telnega društva« v Moskvi imenovan častnim
členom. To izredno odlikovanje je častno
pripoznanje zaslug g. dr. Jenka. Doslej še
noben Slovenec ni dosegel tega počaščenja.
Čestitamo!

Uredništvo »Slov. Naroda« je tudi
v resnih časih in vspricho resnih dogodkov
— in mi si usojamo biti tega mnenja, da so
dogodki na Hrvatskem resni — razpoloženo
za zafrkacije. V sinočnji svoji številki pri-
občuje dopis iz učiteljskih krogov, ki ni
drugega nego zafrkacija tudi na našo adreso,
ker je bilo v poročilu, došlem nam iz Za-
greba o dogodkih v Zagrebu na binkoštno
nedeljo po noči in na binkoštni ponedeljek,
in priobčenem v »Edinosti« od minolega
torika, rečeno, da so bili aretirani vsi Slo-
venci.

Mi nočemo zgubljeni ni ene besede v
odgovor na zafrkavanja v resnih časih in se
jednostavno sklicujemo na to, kar smo napi-
sali naslednjega dne, to je, v izdanju od
srede:

»Vsa ta poročila (ogrškega korespon-
denčnega biró-a namreč) se v glavnem po-
polnoma vjemajo z našimi večerajšnjimi vestmi.
Le v eni točki se zdi, da naše poročilo
ni točno — tam namreč, kjer govori
o aretiranju Slovencev. Ali po-
misliti treba, da je naš zaupnik v Zagrebu
pisal svoje sporočilo takoj po dogodkih v
noči med nedeljo in ponedeljkom, o polunoči,
v groznem razburjenju in pod
vtisom najrazličnejših sporočil,
katerih resničnosti absolutno
ni mogel še le kontrolirati.
Sicer pa je to malenkost v velikem ok-
virju dogodkov.«

Zaključujemo: Chacun a son gout!

Z Dunaja nam pišejo: Akademsko dru-
štvo »Slovenija« na Dunaju priredi pri-
hodnji četrtek javno predavanje. Poročal bo
drž. poslanec Vaelav I. Klofač o bal-
kanskih razmerah s posebnim ozi-
rom na Bosno in Macedonijo. —
Ideja, da se naprosi poslanca, ki se je o ta-
mošnjih razmerah osebno temeljito informiral,
za predavanje, se nam zdi jako umestna, še
posebno zato, ker je stvar sedaj jako aktu-
alna. V torek se bo v poslanski zbornici raz-
pravljalo o posl. Klofača nujnem predlogu,
ki se tika balkanskih Slovanov, v četrtek pa
bo isti poslanec poročal akademikom. Da bo
»Slovenija« vabila ne le vse slovenske
dijake, marveč tudi vse slavske, posebno
one z Balkana, se samo ob sebi ume. Lepa
zasluga radikalno-narodne »Slovenije«
je, da tako resno skrbi za naobrazbo našega
dijštva.

V pojasnilo. Pišejo nam: Ko sem bil
dne 1. t. m. v Vipavski dolini, se mi je
primeril slučaj, da me je neki tamošnji
»grozen narodnjak« precej »trdo« prijel, češ:
kaj delate vi tržaški Slovenci, da ne zabra-
nite Lahom razvijanja italijanske zastave
in vpitja na javnih ulicah proti Avstriji in
za Italijo!

Umeje se, da sem dotičnika zavrnil, ka-
kor je zaslužil se svojo — jako čudno za-
htevo.

Ker pa je mogoče, da je tu in tam še
mного takih »energičnih mož«, dovolite, da
zapišem par besedi v pojasnilo takim — re-
cimo — najvnežem.

Prvi razlog, da mi nočemo več posezati
v zgoraj rečene stvari, je ta, da imamo v
Trstu e. kr. redarstveni urad, katerega na-
loga je, da skrbi za splošni red. Čemu naj
bi se mi usiljevali v posle, ki spadajo v
področje te oblasti! Ako e. k. redarstvena
oblast uvidi, da sama ni kos vzdrževanju
reda, ima na razpolago vojaštvo.

Drugi razlog, da se mi ne mešamo in
da ne hodimo več po kostanj v žrjavico za
druge, je ta, da smo se mi že dovolj opekli
o sličnih operacijah in nam ne kaže, da bi
si zopet hodili osmojat svoje prate!

Mi poznamo naše tržaške razmere; zato bo najbolje, ako oni, ki te razmer ne poznajo, verujejo nam, da je najbolje tako.

Kadar se nam bo zdelo uместno in kadar homo vedeli, da je potreben kakov nastop od naše strani, že storimo svojo dolžnost, ne da bi nas trebalo še le siliti v to.

Toliko na znanje dotičnemu in dotičnikom! — Pa brez zamere!

Tržačan.

»Škrat« je danes izšel in prinaša med drugim tudi satirično sliko **Khuena Hedervaryja**. — Prodaja se po tobakarnah po 10 stotink.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti je daroval Ivan G. 2 K, ker se ni mogel udeležiti dramatične predstave.

Pevcem in pevkam »Slovenskega pevskega društva«! Gospice pevke in gg. pevci se opozarjajo, da bo naš pevski zbor (moški in mešani) sodeloval na jutranji slavnosti pri sv. Ivanu. Pozvani so torej, da pridejo vsi naravnost k sv. Ivanu in sicer najdalje do 3. ure popoldne, da si zagotovimo primeren prostor. To je potrebno, ker bo naval ljudstva gotovo velik.

Občni zbor »Dramatičnega društva v Trstu« je določen na nedeljo dne 21. junija ob 2. uri popoldne z običajnim dnevnim redom, kakor so: poročila raznih odborov o delovanju v prvem društvenem letu, volitev novega odbora in slučajnosti.

Kraj za obdržanje I. občnega zbora se naznani pravočasno ter bo najbrže odborova soba v »Dalavskem podpornem društvu« (ul. Molino piccolo 1).

Nova prodajalnica mleka pri sv. Jakobu. V ponedeljek smo si ogledali novo prodajalnico mleka pri sv. Jakobu, katero je odprla na novo ustanovljena mlekarna iz Hrušice pri Podgradu.

Prodajalnica je kaj ukusno urejena. — Iz Hrušice se vsaki dan privajajo v Trst sveže mleko, sirovo maslo, skuta itd. Mleko je res izvrstno in maslo najfinejšega okusa.

Priporočamo našim ljudem pri sv. Jakobu, da se poslužujejo samo v naši prodajalnici, kjer bodo gotovo pošteno in dobro postreženi.

Dražbe premičnin. V poned. dne 8. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Vrdela 437, hišna oprava; ulica Canova 6, hišna oprava; ulica Pietà 13, hišna oprava; ulica dell' Istituto, hišna oprava; ulica San Maurizio 6, 1 ura; ulica della Fabbrica 6, 2 voza; ulica Poste nuove 12, hišna oprava; ulica Sette Fontane 49, hišna oprava; ulica dell' Istituto 3 B, hišna oprava; Škedenj 36, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 19.0, ob 2. uri popoldne 25.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.1. — Danes plima ob 6.11 predp. in ob 5.59 pop.; oseka ob 5.46 predpoludne in ob 4.57 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

Iz Nabrežine nam pišejo dne 2. junija 1903.: Na dan Binkoštno nedelje bil sem na slovesni otvoritvi razstave klesarskih vajencev in pomočnikov v Nabrežini. Šolska soba bila je polna obiskovalcev. Bili so navzoči, razen domačinov: vodja državne obrtne šole v Trstu, okrajni komisar in okrajni šolski nadzornik iz Sezane, poveljnik sedaj na Nabrežini bivajočih bramboveev in drugi. — Razstava se je prav dobro obnesla. Izdelki vajencev in pomočnikov so bili natančno in krasno izdelani. Sploh je napravila razstava na vse obiskovalce prav dober utis. Šola šteje okoli 40 učencev; med temi je več delavcev-pomočnikov. Mnogo učencev je dobilo denarne podpore, kar je hvale vredno.

V sredo je inšpiciral nj. cesarska visokost nadvojvoda Rajner brambovec, ki so na vajah v Nabrežini. O tej priliki okrasili so občinarji svojo vas z raznimi zastavami: slovenskimi, deželnimi, cesarskimi in — madjarskimi!! Ena madjarska šopirila se je na glavnem trgu pred cerkvijo, druga pa ob državni cesti. Da se te zastave, posebno sedaj, ko čuti vsak Slovenec žalost zaradi dogodkov na Hrvatskem, razobešajo na Nabrežini, to ne dela nobene časti Nabrežini, ki hoče biti zavedna in napredna. Meni se zdi ravno nasprotno.

Nekdo.

× Družba sv. Cirila in Metodija za Istro. (Dalje.) — Dalje se poročilo hvaležno spominja pomoči in podpore, ki jo družba

dobiva od hrvatskega novinstva. Novine nabirajo zaojo prispevke. Ali velika je tudi moralna pomoč od te strani. Ob vsaki priliki pada topla beseda družbi v prilog.

Na to omenja poročilo, da bi moralo število ustanovnikov bolj naraščati. Ako bi se našlo 1000 rodoljubov, ki bi hoteli s svoto 200 K povečati število členov-ustanovnikov, potem bi bili zastoj vsi napori tujincev, da bi zadržali mali hrvatski glas v naši Istri.

Tajnik se dotika tudi vprašanja zapuščin družbi v prilog ter pravi, da lepšim načinom si nikdo ne more postaviti spomenika, nego če kaj zapusti tej naši družbi. In mnogi so tudi res že storil tako.

Zatem se omenjajo hvaležno razni dobrotniki družbe. In teh je mnogo. Tu vam je prebivalstvo mesta Zagreba, tu so vam rodoljubi, izlasti pa mladina na Reki in Sušaku, tu vam je svobodno in rodoljubno mesto Karlovec, tu so vam razni denarni zavodi po Hrvatski in Slavoniji (ali temi jih je vendar še, ki se ne spominjajo naše družbe), tu vam je vseučilišna mladina, in ona na srednjih šolah, in tu vam je posamičnikov, katerih ni možno vseh navajati. Vsem tem se priporoča družba, naj je ne zapuste na težkem nje prizadevanju.

Družba sv. Cirila in Metodija za Istro vzdržuje sedaj 10 šol: 3 dvorazrednica, 6 enorazrednic in eno otroško zavetišče. V napredku teh šol je jamstvo boljše bodočnosti našega naroda. Postavljene so na mestih, ki so najbolj izloženi direktnim napadom od strani krvnih nam nasprotnikov.

Šolsko leto je bilo zaključeno z javnimi izpiti. Na vseh družbinih šolah se je proslavil praznik naših apostolov Cirila in Metodija in učitelji so tolmačili deci znamenitost bratov Cirila in Metodija v kulturni zgodovini našega naroda.

Poročilo se hvaležno spominja svečnikov, ki so predavali veronauk na družbinih šolah, omeja pa o tej priliki dogodka, ki kaže italijansko duhovščino v jako čudni luči. Na šoli v Vabrigi je poučeval italijanski župnik Fulin, ali odpoval se je tej nalogi, z izgovorom, da ga je »Naša Sloga« napadla in zahteval je po 30 kron odškodnine za vsaki mesec. »To je — pravi poročilo — eden sijajnih izgledov krščanskega samozatajevanja italijanskih duhovnikov — »dei zelanti sacerdoti italiani« — kakor bi se reklo na viših mestih, v raznih kurijah in v svetu e. k. ekscelenc! (Pri-le še.)

× Sankcijoniran zakon. Zakonski načrt sklenjen od deželnega zbora goriškega, ki uravnava šolske pispevke iz zapuščin, je zadobil cesarsko potrjenje.

Vesti iz Kranjske.

* Najstarejša služkinja v Ljubljani je brez dvojbe kuharica F. G. v kavarni g. Pusa. Glasom posebskih bukvic je bila rojena leta 1777 in je torej stara 125 let. Klub svoji visoki starosti je pa še jako krepka.

Vesti iz Štajerske.

— Hedervarjenje na Štajerskem! Celo hrvatski ban je moral priznati, da je eden glavnih vzrokov velikanskemu gibanju na Hrvatskem to, da so madjarski železniški uradniki narodovega jezika popolnoma nezmožni. Kar se tiče železniških uradnikov, je pri nas na Slovenskem skoro ravno tako kakor na Hrvatskem. Na železnicah je vse polno uradnikov in drugih uslužbencev, ki niso zmožni slovenskega jezika. Marsikdo izmed njih bi dosti raje služboval med svojimi rojaki, a vasa prizadevanja, da bi bil premeščen, so zastoj. Slovenske uradnike, ki bi bili radi nastavljeni v domačem kraju, pa puščajo nalašč med Nemci. Da imajo železniške uprave o tem politične in nacionalne namene pred očmi, je jasno kakor beli dan. Kako daleč sega ta sovražnost do Slovencev za to je obilo izgledov. Kakšne posledice ima to, da železniški uradniki niso zmožni narodovega jezika, se je pokazalo te dni na sodišču v Mariboru. Dne 4. aprila je prišlo več gospodov iz Maribora, med njimi profesorja dr. Potočnik in Vrstošek na postajo južne železnice Rače pri Mariboru. Zahtevali so vožnje listke v slovenskem jeziku. Uradnik ne zna slovenski, oziroma ni hotel razumeti in je silil, naj »rečni gospodje« znjnim nemški govore. Tudi postajenačelnik Wambrechtsamer je to zahteval. V sled tega je nastal prepir in za poslovanje na slovenski postaji popolnoma nezmožni železniški urad-

niki so se požurili ovaditi dr. Potočnika in prof. Vrstoška na državnem pravnistištvu!! No, državno pravnistištvo ni našlo povoda, da bi sodno postopalo. Stvar je prišla pred okrajno sodišče. Prof. dr. Potočnik in prof. Vrstošek sta bila radi žaljenja časti obsojena vsak na 20 K, postajenačelnik pa radi istega delikta na 40 K. Iz visokosti kazni se spozna, da je krivo vsega prepira nemško uradništvo. Čas bi bil, da se enkrat v državnem zboru energično nastopi proti tem privandrancem, ki povsod le nemire in škandale provzročajo. Kdor ni slovenskega jezika popolnoma zmožen, nima na Slovenskem ničesar iskati! Sedanjim prav hrvatskim razmeram na Slovenskem se mora energično konec narediti.

— Celjski slovenski odvetniki so sklenili, da zanjeprej ne bodo sprejemali »ex off« brambe slovenskih obtožencev, ako bo državno pravnistištvo izdajalo nemške obtožnice. Tako je prav!

— Pojasnjeno je! Po tolikem hujskanju pred manifestacij-kim shodom v Celju je moralo osupniti vsakogar, da so bili celjski nemškutarji na dan shoda tako mirni. »Dokumentacija« nam razrešuje zagonetko. Župan celjski, Rakusch, namreč ni samo velik German, ampak je tudi — trgovec. Trgovec z železnino namreč. A največ odjemalcev ima menda na Hrvatskem! Ali vam kaj svita v glavi?! In zgodilo se je, da je v gospodu županu zmrgil trgovec nad Germanom. In trgovec je izdal povelje germanom: mislite na mojo trgovino in na moje hrvatske odjemalce!

Torej umejete sedaj, zakaj je bilo tako mirno na dan shoda v Celju!!

Brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

SREDEC 6. (B) Bolgarski agent na Dunaju, Pomjanov, je bil brzojavno odpozvan.

CARIGRAD 5. (B) Eksarhat je odgovoril danes na zadnji dopis ministerstva za bogočastje v prijaznem zmislu in izvaja, da udeležba svečeništva in učiteljstva na delovanju odborov ni bila splošna in da mnogo kompromitiranih oseb je že odstranjenih. Eksarhat hoče tudi v bodoče narodne cerkve in šole odtezati vplivom odborov.

Kulturni boj na Francozskem.

PARIZ 6. (B) Sodišče v Grenoblu je obsodilo več asumpcionistov in samostanskih sester radi prestopka društvenega zakona v denarne globe od 25 do 200 frankov.

Stanje papežovo.

RIM 6. (B) »Agenzia Stefani« javlja iz Benetk: »Gazzetta di Venezia« zatrja, da je izvedela iz dobrega vira, da zdravstveno stanje papežovo ni zadovoljivo. Zdravnik dr. Laponi da obiskuje sv. očeta večkrat nego poprej. Papeževe moči da pojemajo. Ni sicer neposredne nevarnosti, vendar bi moglo — ako ne nastopi boljšanje — dajati povoda za skrbi. Papež da je obolen na vnetju črev in da ne uživa skoro nikake hrane.

Trgovinska in obštna zbornica v Goriel.

DUNAJ 6. (B) »Wiener Zeitung« objavlja: Minister za trgovino je potrdil izvolitev Alfreda Lenassija predsednikom in Josipa Venutti-ja podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Gorici za leto 1903.

Stolni školastik v Trstu.

DUNAJ 6. (B) Cesar je imenoval župnika pri Novem sv. Antonu v Trstu, častnega korarja Karola Fabrisa, stolnim školastikom tržaškega katedralnega kapitlja.

Zahvala.

Podpisani se čutim dolžnega, da se javno zahvalim uglednemu in veleučnemu zdravniku, dru. Gattorno, ki je najspretnije in najsrečneje izvel jako težko operacijo na moji soprogi Antoniji, ki je trpela na »laparotomiji«, ter jej rešil življenje. Josip Sosič.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjice po 6%, na zastave po 5½%. Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznano
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčni cen.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 25. A.
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Škocjanske jame!

Primorski oddelek nem. avstr. planinskega društva bo od poldne do 2 ure popoldne razsvetlil v nedeljo dne 7. junija slavnoznane Škocjanske jame blizo Divače.

Za to priliko odide ob 8. uri 15 min. zjutraj s kolodvora pri Sv. Andreju v Divačo poseben vlak po znižani cenami. (Znižane cene II. raz. 2 K 80 v., III. raz. 1 K 60 v. imajo samo veljavno, če se zvečer odpelje od Divače z vlakom ob 7 uri 50 min.)

Vstopnina za osebo 1 krona (brez drugih stroškov).

Poljedelci!!

najboljše romansko žveplo
dvakrat rafinirano I. vrste, vreča po 7 kron
najboljša modra galica
po 64 stotink klg. — Prodaja kmet. tvrdka
Huber & Co. Trst
ulica Madonnina (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

Na prodaj

je hiša v Ljubljani, obstoječa iz 10 stanovanj in drugih lokalov, z obširnim vrtom, za vsako obrt na zelo primernem mestu. Več se izve pri upravi lista »Edinost«.

Kraški teran, 10 hektolitrov, I. vrste se prodaja skupno ali pa od 56 litrov naprej po dogovoru. R. Tavčar, Ivanjgrad 13 pošta Komen.

Nov živinski semenj v Il. Bistrici vršil se bo dne 8. junija t. l.

Dovoljena sta dva nova semnja, ki se bosta vršila vsako leto in sicer I. prvi ponedeljek meseca junija, II. prvi ponedeljek po malem Ščarnu.

Županstvo Il. Bistrica na Notranjskem.

Trgovski uslužbenec ali prodajalka četudi razpolaga z malo glavnico se išče za prevzetje neke filijalke tik velikega kolodvora na Gorenjskem (Kranjsko). Ponudbe pod »Karavankenbahn št. 40« Celje, poste restante, Štajersko.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM
CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne krize in ograje ter orodje za vsako obrt.

Vse stroje za poljedelstvo in vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za oljke in grozdje z novim diferencijalnim pritiskom

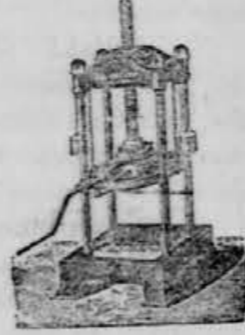
hidravlične stiskalnice za vino

novosti v strojih za škropljenje proti peronosperi in za zvepljanja, grozdni mlini povsem novega sestava.

Novo svetilke z acetilenskim plinom za lovenje mrčesov, pumpe za vino, cevi za vino, kletarsko orodje kakor tudi vse druge stroje kot triure, vitle, mlatilnice itd., pošilja po najnižjih cenah

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Ceniki zastoj in franko. Dopisuje v vseh jezikih.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prilhanek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sila no kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev.
vsebina 500 gramov.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %.
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Gostilna

„ALLA BELLA VEDUTA“

ulica Romagna št. 20
nasproti vojašnici.

Zbirališče slovenskih delavcev

Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.

Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojen obisk ter kliče »Na zidar!« vsem slov. bratom

Gorazd Ivančič
gostilničar.

Svoji k svojim

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečka, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXXV. ces. kr. državna loterija

za civilne dobrotelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.397 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Zrebanje nepreklicno dne 18. junija 1903. Jedna srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Duna u, III., Vordere Zollamtstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštine prosto.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dogodkov
oddel k za državne loterije.

Na milijone dam

rabi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako je „Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rabo „Feolina“. „Feolin“ je angleško milo sestavljeno iz 42 zlahčnih in svežih zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rudečice na nosu itd. „Feolin“ je najboljšje sredstvo za očiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glava „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše sredstvo čiščenje vzdrževanje in olepšanje lasij, zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše sredstvo za za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako bi „Feolin“ ne imel popolnega vsehpa. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzete 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

Zaloga v Trstu: L. Nagelsehmid, zaloga in prodaja na drobno pri Ett. Zernitz ul. Stadion 2, Jos. Žigon ul. Caserma 8, Agenzia Zullin, Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5, Ivan Cilia, ul. S. Sebastiano, M. Maichin, A. Peruta ul. Geppa 14 II. Na Reki: Braća Pavačić, mirodilnica.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažnega blaga, prtov in prtčkov ter vsake vrste perila. bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočnejše in najnatanjeje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

št. 311.

Razpis službe.

Pri podpisnem županstvu popolniti je mesto

občinskega tajnika

z letno plačo 800 kron. V zvezi s tem so tudi drugi, postranski dohodki.

Prosilci, kateri morajo dokazati sposobnost za opravljanje tajniške službe, poznanje slovenskega, kot uradnega, ter po možnosti tudi hrvatskega, italijanskega in nemškega jezika, vložijo naj svoje prošnje pri podpisnem županstvu do 15. junija t. l.

Županstvo občine Marezige,
dne 16. maja 1903.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. D.r Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Giovanni št. 5, I. nadstr.

Izvršuje zadelanja z emajlem, porcelanom, srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobe kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Nova rašča lasij!

Na tisoče zdravnikov tu- in inozemskih priporočajo Lovacrinovo vodo za lase in brado. itd., ako rastejo pomanjkljivo. Lovacrin-voda za lase pocelja moškemu, ženski in otroku krasno in pino glavo las, napravlja vsake lase goste, dolge, polne, bliščeče in mehke kakor svila; vzdržuje iste mladeniško sveže in lepe, obvaruje proti izpadanju in vzdržuje kožo glave čisto in zdravo, vsled česar glava ne opleši. Predčasno osiveli lasje postanejo po uporabi Lovacrina, ne da bi jih bilo treba barvati, zopet naravne. Lovacrina je najboljšje kosmetičko sredstvo za negovanje lasij in brade, isti je preskušen od zdravstvenih oblasti ter priznan od najslovitejših učejakov.

Cena veliki steklenici »Lacrima«, ki zadošča za več mesecev 5 kron, 3 steklenice 12 kron, 6 steklenice 20 kron, steklenice za poskušajo K 2. — Raspošilja proti povzetju, ali, ako se denar predplača, evropejska zaloga:

M. Feith, Dunaj

VI. Mariahilferstrase 45.

Zaloga v Trstu:

Lud. Nagelsehmid, prodaja na debelo in drobno, ulica San Sebastiano 1, E. Zernitz ulica Stadion 2, Josip Žigon, ulica Caserma 8, Agenzia Zullin, Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5 Ivan Cilia, Na Reki: Braća Pavačić, mirodilnica.

Anton Skerl

mehanic

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia). Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Inte nacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijeliteta:

Prilave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobiva se brezplačno in franko v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.